

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice števil. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsaki dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.
Inserati:
Šeststopenjska peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnništvo:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 3 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsaki dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 13.

V Ljubljani v četrtek 13. marcija 1884.

Tečaj I.

Po govoru gosp. ministra Dunajevskega.

Pravo je zadel avtonomna stranka v državnem zboru, ko je vladi sami prepustila, braniti proračun za l. 1884. Vsaj je v ta namen gotovo najbolj sposoben minister, kateremu so izročene avstrijske finance. In da je po polnem kos svoji nalogi, dokazal je Dunajevski v sijajnem govoru, s kojim je uničil vse ugovore in napade levičarjev na sedanjo sistemo in njeno državno gospodarstvo. Bolj občutljive lekcije opozicija uže dolgo ni dobila; hipoma so utihnili po njenih glasilih navdušeni slavospevi na ljubljenca manjšine, mlajšega Plenerja, in zastonj se prizadevajo, hladiti in lečiti skeleče rane, s katerimi je rezna zgovornost Dunajevskega smrtno zadelala Ajanta nemških liberalcev.

Ministrov govor zasluži po obliki in vsebini, da ga študira vsakdo, ki se sploh zanima za avstrijsko politiko. Razkrojiti se dá v dva dela; v prvem iz strokovnjaškega stališča odgovarja finančnim halucinacijam svojih protivnikov, v drugem razvija v velikih potezih politični program sedanje vlade.

S kavstično ironijo pobija najprej vse na videz tako utemeljene ugovore in kritične opazke Plenerjeve. Kako veselje je zavladovalo v liberalnem Izraelu, ko je poslanec hebske trgovinske zbornice skrbno uredil in uvrstil dolge čete številke ter jih kot zmagonosni vojskovodja oblastno vodil v boj proti ministerstvu. Ali neusmiljena roka segala je vmes s kruto odločnostjo — in kakor pajčevina bil je pretrgan Plenerjev učeni aparat! Dokazal je minister, kako lokavo, ob enem pa, kako lehkomišelnost da je ravnal njegov protivnik, ko je iz umljivih uzrokov z najtemnejšimi barvami slikal naš finančni položaj. Da je Plener primerjal konečne številke l. 1880 s proračunom l. 1884 ter na tej podlagi izvajal svojih sklepov, bilo je po vsem neopravičeno; proračun se skoraj nikdar ne ujema z računskim sklepom in l. 1883 znaša razloček med obema nič menj nego 7½ milijonov, za katere se mora znižati lanski pri-

manjkljaj. Isto tako ne gre, kar v en dan brez vsake kritike seštevati troške in dohodke, kakor je storil Plener, kajti med njimi je mnogo prehodnih številke, ki nimajo nikakeršnega upliva na državni budget. Izvrstno je potem Dunajevski bičal ono farizejstvo, ki najprej na vse pretége zahteva, da se ima država ozirati na kulturne potrebe, da ima graditi železnice, urejati reke, razširjati šolstvo, potem pa, ko se vlada ravna po storjenih sklepih, s povešenimi očmi jadikuje o „neproduktivnih“ izdatkih! Z neovrznimi številkami zavrača se-pavo primeru našega položaja z Italijo in italijanskim gospodarstvom in zagotavlja zbornici, da izgine upravni deficit uže prihodnje leto, ako ne bo prav posebnih nezdod in ako se vsaj sprejme novela o pristojbinah in davek o žganji.

Z isto reznostjo zavrača minister v političnem delu svojega govora uže tolikrat prežvekovano prazno govorico o zatiranju nemštva ter si prav pošteno privoščiti nesrečnega Carnerija. Posebno ugajal pa je desnici oni odstavek, v katerem Dunajevski, samosvestja poln, poudarja, da se notranja politika avstrijska ne ravna po vsakem pihljaji, ki iz inozemstva prihaja črez naše meje, temveč, da je Avstrija sama dovolj močna in samostojna, po svoji in svojega presvetlega vladarja volji urejati svoje notranje razmere. In ko je minister naglašal, da se kabinet nikakor ne boji usiljenega mu boja, kateri se mora končati s porazom one stranke, ki svojo korist pojednači z državnim interesom, donela je burna pohvala z desnice govorniku in njegovim mogočnim besedam.

Zgodovina nam poroča o govorih, ki daleč presegajo efemerni pomen, ter globoko uplivajo celó na zagrizenega protivnika. Skoraj bi sodili po razsodbah dunajskih listov, da se ima veliki govor Dunajevskega prištevati takim oratoričnim proizvodom. Celó „N. fr. Presse“ s kislim obrazom priznava ministru „die enormen Fortschritte in der finanztechnischen Ziffernrhetorik“, in „Wr. allgem. Zeitg.“ pravi naravnost, da se mora finančnemu ministru priznavati „Gewandtheit in der Polemik.“ Med Slovenci se pač ni bati res-

nega protivlja sedanji vladi, kajti na politične kozolce, s katerimi se razveseljujejo posamični hudomušni „radikalci“, se vendar ne gre ozirati resnemu politiku. Ali vreme je nestanovitno pri nekaterih gospodih, in tedaj zabilježimo iz včerajšnje številke najstarejšega slovenskega dnevnika sledečo izjavo o govoru finančnega ministra, s katero se po polnem ujemamo: „Pa lahko je samosvestno govoril, kajti kazal je na uspehe na gospodarskem in finančnem polji, katere morajo celó zagrizeni protivniki priznati.“ *Forsan et haec olim meminisse juvabit!*

Naši gozdi in skrb za njih obstanek.

II.

Kako pa se ravna z našimi gozdi? Da dobimo na to vprašanje natančen odgovor, ni nam treba si veliko glave beliti; treba le, da trezno pogledamo okoli sebe.

Na vsako drugo reč se posestniki bolj ozirajo, za vsako drugo reč imajo več razuma, kakor za gozde. Kmetu ali malemu posestniku sploh služi gozd v prvi vrsti za to, da iz njega z najmanjšim trudom povišuje svoje letne dohodke, kolikor največ more. Gozd mu je pribežališče, kjer išče v vsaki sili denarjev, kadar drugod denarne pomoči ne najde ali pa se zánjo trudi noče. Treba li solj, treba li obleke, ali pa davke plačati, — hajd v gozd in podere prvo drevo, katero zagleda in katero se za potrebno svoto spečati dá. Ali je drevo ob pravem času posekal, ali je padajoče drevo poškovalo druga mlajša poleg sebe rastoča drevesa — za to se ne briga. Zadolžen je videti okoli sebe še druga drevesa, ki bi se dala ob svojem času prodati. Kaj je takemu posestniku mar, da z razgozdenjem in pustošenjem gozdov zmanjšuje svoje premoženje in premoženje svojih otrok, in da dela škodo, katera se čez leta in leta morebiti celó ne dá več popraviti!

Listek.

Punin in Baburin.

(Spisal Ivan Turgénev, poslovenil K. Štrekelj.)

(Dalje.)

Kako četrť ure pred določenim časom napravim se družega dné k kutafijskemu stolpu. (Bilo je v začetku aprila, brstje se je razpenjalo, trava je zelenela in vrabci so šumno čivkali in lovili se po lipovkovem grmovju.) Začudim se nemalo, ko zagledam uže Muzo, nekoliko v strani, nedaleč od ograje. Prehitela me je bila. Odpravim se proti nji, ali tudi ona prihaja mi uže naproti.

— Pojdiva k kremeljskemu zidu, zašepeta hlastno in povesi svoje oči, — tukaj so ljudje.

— Odpraviva se na rečeno mesto.

— Muza Pavlovna, začnem jaz ... ali tedajci mi seže ona v besedo.

— Prosim vas, spregovori s hlastnim ali tihim glasom, — ne obsojajte me, ne mislite nič slabega. Napisala sem vam listek, povedala vam kraj, ker ... sem se bala ... Po-zdevalo se mi je včeraj, — da ste nas vse zasmehovali. Poslušajte, pristavi na enkrat s krepkim glasom, stegne se in obrne proti meni — poslušajte: Ako komu kaj zinete ... ako poveste, pri kom sva se videla, skočim v vodo, utopim se, umorim se sama.

Tu me prvič pogleda s tistim znanim, pozornim in ostrim pogledom.

„Da bi to storila, v resnici ... to bi bilo nekaj!“ mislim sam za se.

— Prosim, Muza Pavlovna, povzamem hitro, kako morete imeti o meni tako grdo mnenje? Sem-li jaz sposoben, izdati prijatelja in žaliti vas? Saj pač v vaših razmerah ni nič pohujšljivega, kolikor vem ... Za božjo voljo, pomirite se.

Muza ne premakne se z mesta, posluša me in samo oči zopet povesi.

— Še nekaj vam moram povedati, povzame in nadaljuje svojo pot, — sicer bi

lahko mislili, da sem znorela. Povedati vam moram, da se hoče ta stavec z menoj ženiti.

— Kateri stavec? Plešasti? Punin?

— Ne, ne ta, oni drugi ... Paramon Semenič.

— Baburin?

— Da.

— Kako? Ali vam je to predlagal?

— To je, da.

— In vi se vé da ste ga zavrnil?

— Ne, jaz sem se mu udala ... ker takrat še nisem razumela ničesar. Sedaj — je stvar drugačna!

Jaz sklenem roki. — Baburin in — vi! Saj ima uže okoli petdeset let!

— On pravi, tri in štirideset; ali to ne dé nič. Naj bi imel tudi samo pet in dvajset let, ne bi ga vzela. Kako življenje pa je to? Celi tedni preidejo in — niti enkrat se ne posmeje! Paramon Semenič je moj dobrotnik, jaz mu moram biti hvaležna; vzem me je k sebi, izredil, in brez njega bi bila jaz propala; moram ga zatorej spoštovati kakor očeta. Ali omožiti se ž njim! Rajši takoj umrem! Rajši takoj v grob!

Kaj pa še hočemo govoriti o ónih posestnikih, ki so prišli na kant! Kadar uvidijo, da se prodaji posestva ni moči izogniti, hočejo iz svojega posestva, tako rekóč za slovó, izsesati vse, kar se le dá. Njiv, travnikov in vinogradov ne morejo po polnem uničiti, če tudi jih v vsem zanemarjajo — kajti taka škoda se dá v 3 do 4 letih popraviti, — pač pa gozde. Koliko debelih hrastov, smerek, bukev itd. je uže v kratkih nočeh splavalo skozi vedno suha pijančevska grla!

Čim boljše so ceste, tem lože se vse razpeča, — tem večja pa postane tudi nevarnost, da se gozdi po nepotrebnem kvaré. To vidimo na Gorenjskem in Notranjskem. Dan za dnevom se izvažajo po južni in Rudolfovi železnici ogromne množine lesa proti Trstu. Ako jemljemo poleg tega še v poštev, koliko lesa in drv se domá v deželi uporablja, ne smemo se čuditi, ako vidimo po teh krajih leto za letom več goljav, katere poljedelstvu niso pripravne ter postanejo puste skaline, ko bode dež z njih spral óno tanko skorjo rodovitne zemlje, s katero so sedaj še pokrite. Na Dolenjskem je v tem oziru nekoliko boljše; pa vsaj tam tudi ni toliko ugodne prilike za izvažanje lesa. Vendar skrbé več parnih žag v kočevskem okraji, veliko število ogljarjev in različni posamezni posestniki sami, da gozdi ne ostanejo nepokvarjeni.

Omeniti še moramo drug način gozdnega kvarjenja. Spomladi se nasekuje po vsi deželi na tisoče najlepših in najčvrstejših dreves — samo zaradi nekoliko smole. S takim postopanjem se jemljejo drevesom najboljši soki. Če tako nasekano drevo hira in čez nekoliko let usahne — poseka se in stvar je pri kraji.

Da je treba njive, travnike, vinograde obdelovati in gnojiti, ako hočemo od njih kaj dobička imeti, to je uže vsakemu, še toli trmastemu kmetu znano, — da je treba hrane in pijače tudi gozdu, to ljudem ni mar, kajti brez usmiljenja pobirajo v gozdu stelje, kje in kadar njim najbolj ugaja. In koliko mladik se pri tem delu še leto za letom pokončuje!

Da menj izobražen kmet tako misli in dela, ne smemo se čuditi, če pomislimo, da je tudi med izobraženimi ljudmi še zeló razširjena misel, da je gozdu vsaka še toli slaba zemlja zadosti dobra, ter da se mora gozd sam ob sebi brez vsake človeške pripomoči razvijati.

Gozdi služijo dostikrat tudi za pašnike. Posebno v hribovitih krajih, kjer je malo travnikov, stira se živina v gozde na pašo, kjer potem mlad narastaj grize, ali pa, kar mu za jéd ne tekne, potepta. Ni čuda potem, da nahajamo tako malo gozdnega narastaja. Nekoliko previdnejše, kakor mali posestniki, ravnaajo z gozdi veliki posestniki, posebno óni, ki so bolj premožni. S zadovoljstvom povemo, da nahajamo posestnike, ki z gozdi prav racionalno gospodarijo, ki izsekujejo gozde po narajenem értežu in skrbé ob enem za novo pogozdenje; a imamo pa tudi takih veliko-

posestnikov, katerim so od njih dedov podedovani gozdi zadnja molzna krava, — kadar njim usahne to mleko, konec je njihovemu posestovanju, narejena pa je narodnogospodarska škoda, ki se ne dá več, ali pa z velikim trudom se le po več desetletij popraviti. Iz prav verjetnega vira se nam zatrjuje, da je na Kranjskem število takih veleposestnikov zeló veliko.

Najboljše gospodari še država s svojimi gozdi — pa ni čuda, ker ni navezana na dohodke iz gozdov v óni meri, kakor kak drug privatni posestnik. A tudi postopanje v državnih gozdih nam časih jasno kaže, da si dotični oskrbniki upliva gozdov na podnebje in sploh njih imenitnosti niso po polnem svesti.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Budgetna debata v poslanski zbornici zaima vse kroge in vsled tega so za nekaj časa potihnili druga dnevna vprašanja.

V ogerski zbornici delujejo med tem razni odseki, ko se pri nas bijejo govorniške bitke. Gospodarstven odsek pretresava obrtniško novelo in sklenil je, da se imajo v vseh mestih, kjer je reden magistrat in vsaj 100 obrtnikov, na zahtevanje poslednjih ustanoviti obrtniške zadruge. Odsek za računski sklep je predložil 11. t. m. liberalni stranki zbornice svoje poročilo o računskem sklepu med Ogersko in Hrvatsko. Stranka ga je brez debate sprejela in tudi potrdila več koncesij za razne lokalne železnice.

Tuje dežele.

Iz Belega Grada poroča „Polit. Corr.“ zanimivo novico o obletnici srbske kraljevine. Kralj Milan je namreč pri tej priliki govoril resne in važne besede. Državnemu svétu je poudarjal pri sprejemu, da mora mlada kraljevina vedno stopati po poti napredka in da ne sme več to biti, kar je bila poprej. S samostojnostjo je sprejela dežela dolžnost, okrepiti se moralčno, politično in gospodarstveno; vsled tega mora postati temelj svobode, a tudi reda in zakonitosti na balkanskem poluotoku. V napredku je treba iskati poročstva za bodočnost, in sicer v napredku, ki pred vsem drugim spoštuje zakone. Taka politika je jedino mogoča, in kralj je poudarjal, da se je bode vedno držal. Ob enem se je izrazil, da upa najti vse sinove kraljevine srbske na svoji strani, v proseh in slavo domovine. Mestnemu zboru pa je priporočal večjo delavnost in več inicijative v mestnih zadevah. Vlada ne more vsega sama pričeti, a podpirala bode krepko mestne očete, ako bodo opustili ono apatijo, ki se je jela širiti v občinskem življenju.

„Nordd. allg. Ztg.“ še vedno hudo polemizuje zoper „nemško svobodomiselno stranko“. Nabira vse sovražne glasove in jih podaje svojim čitateljem.

— Ne boste me več videli! ponovi rezko. Tudi v tem trenutju še ne povzdigne svojih oči; kajti dobro je znala, da bi se neizogibno izdála in pokazala, kaj ji teží dušo, ako bi ji kedo naravnost v oči pogledal. . . . Zato ni nikdar, razen v jezi in ljubezni, povzdigala svojih oči — in tedaj upirala jih je trdno na moža, s katerim je govorila. . . . Njen mali, rožnati, prijetni obraz pa je kazal železno voljo.

„No — mislil sem za se, — Tarhov prav pravi; ta deklica — je nov tip.“

— Mene se vam ni treba prav nič bati, spregovorim napósled.

— Zares ne? Tudi ako bi. . . Ravno ste omenili najine razmere. . . Torej tudi, ako bi. . . Tu umolkne.

— Tudi v tem slučaju ni se vam treba bati mene, Muza Pavlovna. Jaz nisem vaš sodnik. Ali vaše tajnosti zagrebel sem — sém le. — Tu pokažem na svoje prsi. — Verujte mi, jaz vem ceniti. . .

— Imate moj listek pri sebi? praša me nenadoma.

— Da.

Feldmaršal Moltke poziva nemške urade, društva in posamične rodbine, naj blagovoljno generalnemu štabu posodijo v originalu ali pa v prepisu vse one dokumente, ki se tičejo bojev Friderika II. Generalni štab nemške vojske hoče namreč izdati obširno zgodovino one zanimive dobe, in zato poziva ves nemški rod k sodelovanju.

Iz Pariza pride važna vest, da so menda dogovarjanja med vladami gledé skupnega postopanja zaradi dinamičnih zločinov dovršena in da pristopi tej zvezi vseh pet velesil in dve srednji državi. Ako se to poročilo obistini, potem je storjen velik korak proti rudeči pošasti in strašilu moderne družbe.

Državni podtajnik za mornarstvo je pisal poslancu Mr. Guillotu pismo kot odgovor na list, s katerim se je poslednji obrnil do vlade zaradi znane Gordonove proklamacije o prodaji sužnjev v Sudanu. Tajnik piše, da so dobile francoske ladije strog ukaz, ostro paziti na sumljive barke in v potrebi jih preiskavati, ker to dovolijo mednarodna določila. Proti ladijam, ki jadrajo brez prapora in brez papirjev, se bode postopalo kakor proti piratom (morskim roparjem). Tujih ladij se ve da ni mogoče preiskavati, ker bi s tem prelomljevali mednarodno pravo. Postopati se more samo zoper ladije s francoskim praporom ali zoper one, ki plujejo pod francoskim pokroviteljstvom.

Vprašanje o razoroženju vlad stoji tudi na dnevnem redu. Ruski „Nord“ ga posebno poudarja in trdi, da je ravno sedanjí čas izredno sposoben za olajšavo tega bremena. Pač bi zginila ona silna móra, ki tlači sedaj v podobi obilnega vojaštva vse národe, pač bi bilo na tisoče milijonov prostih za gospodarstvene razmere, ko bi se ta lepa ideja mogla uresničiti. A do sedaj še ni prekorajčila akademične diskusije.

Kakor pišejo laški listi, hoče zbornični predsednik Farini navzlic znanemu sklepu zbornice na vsak način odstopiti. Predčerašnjem je čital podpredsednik Spantigati zbornici njegovo pismo, v katerem izreka svoj. . . preklični odstop. Govorniki vseh strank so toplo priporočali, naj se Farini naprosi, da še ostane. Naposled je Grimaldi nasvetoval dnevni red, v katerem se popolno zaupanje izrazi Fariniju in njegova demisija ne sprejme.

„Polit. Corresp.“ poroča iz Carigrada, da odnošaji med Porto in Angleško niso ravno prijazni. Anglija se je vpirala pošiljati turških vojakov v Egipt, čeravno je formalno pripoznala suvereniteto sultanovo čez Nilove dežele. To postopanje ni prijetno uplivalo na turške merodajne kroge. Vrh tega so se v novjšem času razgovarjanja o podaljšani kupčijske zveze nekako razdrila in to je zopet uzrok, da se prijateljstvo ni ravno zboljšalo.

Turška vlada je v novič ostro naročila guvernerjem albanskim, da ne smejo nikakor dovoliti v njihovem področju nabirati prstovoljcev za Egipt ali Sudan.

— Kje?

— Tu v žepu.

— Dajte mi ga. . . hitro, hitro!

Iz žepa potegnem večerjani listek. Muza ga prime hlastno sè svojimi nežnimi ročicami in postojí nekoliko pred menoj, kakor bi se mi hotela zahvaliti; ali hipoma se zdrzne, pogleda okrog in brez pozdrava spusti se dalje po poti.

Jaz gledam v stran, kamor je odšla. Ne daleč od stolpa prikaže se postava, zavita v alnavivo (alnavive so bile tedaj jako v modi) — in v tí postavi takoj spoznam Tarhova.

„A, bratec — mislim si, — ako tu stojiš na straži, gotovo se ti je to prej naročilo.“

In zvižgaje odpravim se domov.

Nisem še družega jutra popil svojega čaja, ko vstopi k meni Punin. Prišel je v sobo z nekako žalostnim obličjem, začel se je priklanjati, pogledaval je nazaj in prosil me odpuščenja zavoljo svoje neskromnosti. Hitel sem pomiriti ga. Jaz grešni človek mislil sem, da si je prišel Punin k meni izposodit denarja.

— Ali kako morete govoriti vedno o smrti, Muza Pavlovna? . . .

Muza zopet postane.

— Je-li življenje tako lepo? Tu imate tega vašega prijatelja, tega Vladimira Nikolajčica; lahko rečem, zaljubila sem se vanj samo od žalosti in jada; — tu zopet je ta Paramon Semenič s svojo snubo. . . Punin, dasi me nadleguje s svojimi pesnimi, me vendar še ne trapi tako do skrajnosti; vsaj ne sili me prebirati zvečer Karázmína, ko mi od trudnosti glava toliko da ne pade z vratu. In kaj neki imam od teh starcev? Še pritožujeta se, da sem ž njima hladna. Ž njima naj bi bila jaz — ljubezniva? Ako me bosta še dalje silila — pobegnem. Paramon Semenič sam vedno govori: svoboda! svoboda! Ali tudi jaz bi si želela svobode. No, in kako se to ujema? Vsak naj ima prsto voljo, le mene naj vedno tiščé v ječi! Sama mu bodem to povedala. Toda, ako me izdaste ali samo kaj zinete, zapomnite se: potem me ne boste več videli!

Muza postane sredi ceste.

V Atenah opozicija vladi dela mnogo preglavice. Član 15 novega načrta o vojaški rezervi, vsled katerega bi vlada smela tri razrede rezervistov poklicati na vaje in jih šest mesecev orožene pridržati, smatra se od nasprotnne stranke kot protiušten. Celo neka abstinenčna politika se priporoča, ako vlada ne odjenja.

V Washingtonu so 11. t. m. obravnavali znano sočutno adreso o smrti Laskerjevi. Freelinghuysen je izjavil, da nima predsednik Zedinjenih držav nobene posebne želje gledé adrese, katero je Bismarck vrnil ameriški vladi. Namen ni bil neprijazen; čeravno se v Ameriki obžaluje postopanje kancelarjevo, se stvar vendar ne tiče ameriške vlade in je ne zadeva v nobenem oziru.

Dopisi.

Z Gorenjskega, 9. marcija. Vaš uvodni članek o „Rudeči pošasti“ je pač dobro osvetil pretečo nevarnost socializma; dovolite mi tedaj, da se pridružim Vašemu mnenju s sledečimi vrsticami: Anarhističnim neredom nasproti morajo stopiti v boj vse države širnega sveta, ako nočejo izpodkopati same svojih temeljev. Vsako stoletje skoraj je rodilo posebne ideje in vprašanja, ki so več ali manj vplivale na razvoj občne omike. Sedanja dōba nas žene v boj za narodnostne svetinje — ta ideja je kakor burna vihra pridrvila čez Evropo in ljudstva jela bratiti ali pa ja je spravila v krvava sovraštva. Naša Avstrija ima svoje jednake boje, ki so zavzemali pozornost vsacega; mislilo se je, da zaradi tega nema socializem pri nas tal, a varali smo se britko. Tudi k nam je zašel in treba nam je vojniki in krepkih sil zoper njega. Zato pa mora narodnostno vprašanje kmalu biti rešeno, da dobimo skupnih, čilih močij zoper ljutega, krvavega sovražnika človeške družbe. Podati si moramo roke v spravo — a žalibog liberalna stranka tako smelo odbija vsa naša približevanja, ona hoče imeti sama gospodarstvo povsodi, ali z družimi besedami, imeti hoče boj, ki veže naše moči, in pomaga socializmu po stari prislovi: *Duobus certantibus* . . . Da bi pač boljši elementi prišli k spoznanju, dokler ni prepozno, dokler ne zavrišči nevihta, dokler grom ne strese starega poslopja!

Iz moravške doline, 11. marcija. [Izv. dop.] Tudi mi smo se razveselili Vašega lista, tem bolj, ker malo slovenskih časopisov prihaja v naš kraj, v katerih bi se v prvi vrsti na težnje naših občin toliko ozir jemalo, kakor ste Vi storili v prvih svojih listih. Naše prebivalce so članki o preuredbi občin jako zanimali in želja vseh je le ta, da se kmalu kaj ukrene v tem smislu, kakor ste ga Vi sprožili. Dovolite torej, da Vam časi tudi kaj poročamo iz naše doline.

Letos je kmetijska družba ali njena podružnica, k kateri mi spadamo, prav oživela.

Ali zadovoljil se je s tem, da je poprosil čašice čaja z rumom, ker samovar še ni bil spravljen. — „Ne brez trepetu in nemira v srci pridem vas obiskat“, začne in odgrizne košček cukra. — „Vas se ne bojim, pač pa vaše spoštovane babice. Sram me je tudi svoje obleke, kakor sem vam pravil“. — Punin potegne s prstom po robu svoje obnošene suknje. — „Doma to nič ne dé, tudi na ulici me to ne briga; ko pa stopi človek v zlate palače — stopi mu ob enem svoja revščina pred oči — in tam ves zmocen stoji“. — Stanoval sem v dveh sobah v entresoli, ali dotle še nikomur ni prišlo na misel imenovati jih palače, in še celo zlate palače; no, morda je Punin govoril o celi babičini hiši, katera pa se vendar tudi ni odlikovala s posebnim bleskom. Očital mi je, zakaj jih včeraj nisem obiskal. — Paramon Semenič, reče mi, vas je pričakoval, dasi je bil uverjen, da ne pridete. Tudi Mužička vas je pričakovala.

— Kako? Tudi Muza Pavlovna? vprašam.
— Tudi ona. Kaj ne, ljubeznivo devico imamo pri sebi. Kaj menite? (Dalje prihodnj.)

Kakor čujemo, pristopilo je mnogo novih članov, in drugi to še nameravajo. „Kmetovalec“, katerega smo dobili prvo številko, ljudem jako ugaja in udomačil se bode gotovo tako, kakor nekdanj „Novice“. Kmetijska družba je storila z izdavanjem tega lista dobršen korak naprej, a vendar bode treba, da se ozira v bodoče tudi še na druge želje posameznih krajev bolj, nego se je to do sedaj zgodilo.

Naša dolina ni ubožna, in pečajo se prebivalci mnogo z živinorejo — zlasti s svinjerejo. Pleme govedino je pri nas najbolj prikladno — sivo muricodoljsko, toda bikov nimamo. Tu bi morala kmetijska družba pomagati. Po sedaj navadnem načinu javne dražbe posameznemu posestniku ni mogoče omisliti si takega plemenega bika, ker je vsak navadno predrag; skrbeti se bode moralo, da bo družba oddajala živino občinam za denar, katerega jo stane pri nakupovanju, in posestniki bodo pač morali omisliti si tako rekoč — zadruge, da bodo skupno kupovali in rabili plemeno živino. Toliko za danes, morda drugikrat bolj obširno sprožimo to stvar. Konečno pa ne moremo, da ne bi izrekli želje, naj tudi k nam pride jedenkrat kak potovalni učitelj ter naj nam predava o vzboljšanju kmetijstva; hvaležnejših poslušalcev nikjer ne bo našel nego pri nas.

Razne vesti.

— (Prvo občno uradniško društvo avstr.-ogerske monarhije.) Meseca februarja se je vložilo 589 novih predlogov za zavarovanje življenja s 672 810 gold. kapitala in 4428 avstr. rente, in sklenilo se je 463 novih zavarovalnih pogodb za 475 000 gold. kapitala in 5535 rente. Vsa zavarovanja so znašala koncem februarja 40,5 milijonov gold. Vsled smrti je zapadlo prva dva meseca t. l. 75 polic s 83 800 gold. kapitala in 240 avstr. rente. Zavarovalnina, ki se je imela pobrati 1. februarja, je znašala 95 430 gold.

— (Stanovanja na Dunaji.) Statistični oddelek dunajskega magistrata je jel priobčevati rezultate zadnjega ljudskega številsenja na Dunaji. Prvi zvezek je te dni izšel in opisuje stanovanja glavnega mesta. Na jednom hektaru občinskega ozemlja stanuje 131 oseb z aktivnimi vojaki vred; v Pešti živi na enakem prostoru samo 19, v Londonu 121, v Berlinu 185, v Pragi 201, v Parizu 283 oseb. Vseh cest, ulic in trgov ima Dunaj 1044, hiš pa 12 270, 57 cerkva in 6 kapelic. V pretečenem stoletju se je število stanovašišč pomnožilo za 6971, tedaj za 127 procentov. Največ hiš ima 3 nadstropja (namreč 28 66 proc.), s štirimi nadstropji jih je samo 7 67 procentov; po posameznih oddelkih računano ima notranje mesto čez polovico (57 proc.) četvernadstropnih hiš. Povprečno pride 12 stanovanj na jedno hišo. Od 1 — 100 stanovalcev ima 85 procentov hiš, več kot 1000 pa samo jedna, namreč „Treichaus“, v katerem stanuje 1184 ljudi. Povprečno pride na jedno obljudeno hišo v Londonu 7 8, v Parizu 26 6, v Pešti 33 1, v Pragi 46 1, na Dunaji 59 3 oseb, v Berlinu pa celo 60 6 procentov stanovalcev. Število stanovanj znaša (brez 4200 sob v hotelih) 145 897. V prostorih, ki ne zaslužijo več imena „stanovanje“, biva 22 588 ljudi. Na jedno stanovanje pride 5 oseb. Preveč natlačenih je 4597 stanovanj, in sicer je največ tacih v 10. okraji, kjer je vsako deseto stanovanje prenapolnjeno. Brez kuhinje je 9562 stanovanj. Vsega skupaj nahajamo 239 005 sob, 115 501 kabinetov, 141 970 kuhinj, 37 604 predsob. Povprek pride na vsak prostor 1 3, na vsako sobo pa 3 1 procenta ljudi. Od vseh prebivalcev jih stanuje 66 procentov v družini, 16 5 procentov jih je v takozvanih „Aftermiete“ in 8 7 procentov odpade na razne posele.

— (Z avstrijsko-ruske meje) poročajo poljski časniki, da so ruski mejni stražniki streljali na tihotapce, ki so nosili zganje čez mejo. Ubili so še na našem ozemlju jednega izmed njih, ki je bil ruski podanik. Od ruske in avstrijske strani pričelo se je preiskavanje te dogodbe.

— (V Sibiriji) je preiskava vsled umora Friedwangerjev družine privedla še drug zločin na dan. Ant. Kleeborg in Rob. Marlin sta obstala, da sta vlani oropala udovo Gückel. Poslednji je tudi povedal, da je skrtil več lišpa, naropanega

pri zadujem zločinu, v srebrno puščico in jo vtaknil v razpočen zid svojega stanovanja. Vrednostne papirje je vzel Kleeborg, in Marlin trdi, da more samo poslednji povedati, kam jih je vtaknil in poskril.

— (Meseca januarja t. l.) se je izgubilo na morji 147 bark na jadra in 23 parnih ladij. Voda pač vedno terja veliko žrtev!

— (Dobro plačana služabnica.) V Nizzi je zapustil silno bogat meščan vse imetje svoji služabnici. Poprej priprosta delavka, ima sedaj vsled velikodušnega testamenta svojega gospoda kacic 3 1/2 milijona premoženja.

— (*Si non e vero, e ben trovato.*) Ko je potoval angleški kralj Jakob II. po svojem kraljestvu okrog, so mu hoteli napraviti nekoč slavnostni sprejem. V ta namen je sestavil mestni tajnik županu tudi slavnostni govor, kojega si pa župan ni mogel vsled prekratkega časa tolikanj na pamet priučiti, da bi bil izhajal brez šepetalec. Kraljeva navzočnost je spravila preplašenega župana tako ob ves pogum in zavednost, da nij prišel čez začetne besede: „Vaše Veličanstvo“. Ko jeclja v svoji bojazni ponavlja le imenovani besedi, mu zasepeče šepetalec, da bi ga nekoliko ojačil: „Držite vendar glavo po konci, kot se spodobi za moža!“ Nesrečni župan ponavlja s tresočim se glasom: „Vaše Veličanstvo, — držite vendar glavo po konci, kot se spodobi za moža!“ — „Ali Vas je sam peklenšček obsedel?“, pravi na to prav tiho šepetalec, na kar ponavlja župan, sedaj že ves zmeden, glasno kralju nasproti: „Ali Vas je sam peklenšček obsedel?“ — „Povem Vam, Vi nas bote vse uničili“, mrmra šepetalec ves obupan in nejevoljen, in s potnim čelom se odreže župan v svoji ekstazi: „Povem Vam, Vi nas bote vse uničili“. — Mislimo si lahko, kakošen vtis je imel ta govor na kralja. Razljuten obrne ostrmelim mestnim očetom hrbet, stopi v kočijo in otide s svojim spremstvom.

Domače stvari.

— (Razstava v Budimpešti.) Dne 1. maja l. 1885 se bode odprla deželna razstava v Budimpešti in bo trajala do 15. oktobra l. 1885. Z deželno razstavo v zvezi bo tudi mednarodna razstava, v katero se bodo sprejeli stroji in orodje za malo obrtnijo, kmetijski stroji novejšje sostave in važneje patentirane iznajdbe. Ta del razstave vodi poseben odbor. Obsegala ta mednarodna razstava: Stroje, katere goni plin, voda, par, elektriciteta itd.; stroje in orodje za: mizarje, strugarje, tesarje (cimpermane), kolarje, sodarje, kopitarje, izdelovalce lesenih stvari, kovače, ključničarje, orožarje, nožarje, kositrarje, srebrnarje, zlatarje, zlatoklepe, dragotinarje (juvelirje), urarje, mehanikarje, strojarje, rokovičarje, sedlarje, mošnjarje, črevljarje, klobučarje, vrvarje, krtačarje, lončarje, kostne strugarje, kamnoseke, glavničarje, gumbarje, mlinarje, peke, tiskarje, litografe, fotografe, bukvozeve itd. Odbor bode skrbel, da bodo razstavljavci znižane cene na železnicah dobili. Oglasila sprejema deželna komisija v Budimpešti do zadnjega aprila 1884. Oglasnice se dobé pri komisiji, preskrbi jih pa tudi trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, katera tudi natančneje razjasnila v tej razstavi daje.

— (Kranjsko eskomptno društvo) je imelo včeraj svoj občni zbor, v katerem so se predložili računi minulega leta. Dohodkov je imelo društvo 25 657 gld. 45 kr., in zbor je sklenil po predlogu upravnega sveta, da se izplača družtvenikom 7 1/2 procentov dividende, torej skupaj 11 250 gld. Ako se odšteje 1637 gld. 46 kr. za razne deleže dohodkov (tantieme) in 1000 gld. doneska rezervnemu zakladu poverjenikov, pridejalo se bode 11 860 gld. rezervnemu zakladu akcionarjev. Ta fond znaša sedaj 85 600 gld.; ostala svota 263 gld. 99 kr. se pripiše novemu računu.

— (Gorelo) je včeraj dopoludne med 11. in 12. uro v slabo ometenem dimniku hiše št. 11 v Rebru, a hišni stanovalci so ogenj sami hitro pogasili. — Popoludne med 2. in 3. uro izzigal se je dimnik v hiši g. dr. Ahačiča na Starem trgu št. 13 in je nastal vsled tega v drugem nadstropji ogenj, katerega je hitro pogasila požarna bramba.

— (Izpit) iz državnega računstva se vrši 31. t. m. v Gračci. Dotične prošnje naj se vložé vsaj do 27. t. m. pri predsedniku izpraševalne ko-

misije, g. Antonu vit. Burgerji, c. kr. finančnem nadsvetniku.

(Ljubljanski postopači pred sodnijo.) Danes sta bila pred deželno sodnijo znana ljubljanska postopača, ponočnjaka in pretepalca, Mulih in Lamovec, zaradi hudodelstva javne nasilnosti in zaradi prestopka lahke telesne poškodbe tožena, in sta bila obsojena Avgust Mulih in Fran Lamovec vsaki na petnajst mesecev težke ječe, poostrene vsaki mesec s postom.

(Uradno izneverjenje.) Danes je zatožena pred porotniki 20letna Marija Udovič, žena c. kr. poštnega ekspeditorja v Jelšanah, ki se je stoprav 3. junija 1883. l. omožila, hudodelstva uradnega izneverjenja. Zatožena je hči c. kr. telegrafskega uradnika v Postojini, ki ima razen nje še pet otrok, a jako skromne dohodke. Zatožena učila se je v Postojini poštne službe, potem napravila v Ljubljani izpit in prisegla. Dobila je 15. avgusta 1882. l. službo kot poštna ekspeditorica v Il. Bistrici na Notranjskem pri poštarju g. Valencič-u z mesečno plačo 10 gld., pristo hrano in stanovanjem. Obtožba Marijo Udovič dolži, da je po g. Alexandru Ličan-u na poštno nakaznico oddala denar parnemu mlinu v Budimpešti v znesku 150 gld. upisala v knjigo, a v poštno blagajnico vložila le 15 gld., ostali znesek pa si prisvojila, poprej izpraskavši pravo številko iz poštne knjige; obtožba pravi dalje, da je od oddanega denarja 124 gld. 28 kr., po g. Jos. Ličanu odposlanega po poštni nakaznici g. Conradiju na Reki, upisala v poštno knjigo le znesek 100 gld. 28 kr., ostali denar pa si pridržala. Ko je zatožena uže v Jelšanah bila omožena, prišla je k nji v Jelšane poštna ekspeditorica Sofija Bobek, ki je z njo ob enem služila v Bistrici, ter ji dala, ko je Bobek povedala, da je c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu dotične svote od poštarja g. Valenciča zahtevalo povrnene, koje je g. Valencič tudi plačal — pobotnico na 135 gold., katere se je v isti zavezala plačati g. Valenciču.

Zatožena dejanje odločno taji. V poštno blagajnico — pravi — katera je bila v predalčku miznice, je segel lahko g. poštar Valencič in njegova ljubica prejšnja in sedanja ekspeditorica Sofija Bobek. Zatožena si ni od denarja nič prisvojila in v knjigi nič izpraskala, ako je pa svota odposlana na g. Conradija v Reki napačno upisana v knjigo, temu je kriva Sofija Bobek, ker je napačno svote narekovala, kajti po njenem narekovanju je zatožena upisovala v knjigo.

Potrdilo je dala — pravi zatožena dalje — Sofiji Bobkovi le, ker se je te hude ženske bala, kajti ona je iztirala sestre poštarja g. Valenciča iz hiše in grozila, še ko je bila ona v Bistrici, da se ustrelji, ostrupi in da bo zažgala Valencičevo hišo s petrolejem. Precej je zahtevala potrdilo, katero je dala v svotah, kakor da bi si bila ona iste prisvojila, nazaj, a ni bilo mogoče potrdila od Sofije Bobek več dobiti; na to je prijavila sodniji Sofijo Bobek zaradi javne nasilnosti. A sodnija ni uvaževala te ovadbe, pač pa državnemu pravdnikstvu ljubljanskemu naznanila Marijo Udovič zaradi hudodelstva uradnega izneverjenja. Zaslisani priči, poštar g. Valencič in Sofija Bobek, oba dolžita Marijo Udovič, da si je prisvojila denar in popravljala poštne knjige, kakor tudi napačno upisovala. Bobek odločno taji, da bi bila od zatožene dobila potrdilo na 135 izneverenih goldinarjev s silo, ampak da je nji Udovič isto dala prostovoljno brez oporekanja.

Poštar g. Valencič pa pravi, da bi ne bil stvar nikoli objavil sodniji, nego čakal, da mu Udovič povrne denar. Sofija Bobek mu je pa pokazala še več dokazov, kako je Udovič napačno vpisovala svote po 3 in 4 gold., katere je moral g. Valencič še pozneje plačati. Državnega pravdnika namestnik g. Pajk nasvetuje vsled te izjave, da se današnja obravnava preloži in da se prične o novih dejstvih novo kazensko preiskovanje proti Udovičevi; temu predlogu pa zagovornik dr. Mosché odločno oporeka in ga tudi sodišče ne uvaž. Ko so bile zaslisane priče, oba g. Ličana, katera sta izročila denar, prestane obravnava ob 1. uri in se boče nadaljevala ob 4. uri popoldne, da se izjavita izvedenca v pisavi, g. profesor Globočnik in učitelj g. F. Stegnar. O izidu bomo poročali natančneje jutri.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 13. marcija. Vlada je izročila zbornici načrt postave o novih olajšavah za lokalne železnice.

Po govoru generalnega poročevalca Clam-Martinica prestopi zbornica z veliko večino v specialno debato.

Dunaj, 13. marcija. Danes ob 1/2 10. uri začetek obravnave proti morilcu H. Schenku in njegovim tovarišem. Prečita se obtožnica in potem se je pričelo zaslišavanje prič.

Suakim, 13. marcija. Angleška infanterija in artilerija je danes zjutraj prepočila sovražnika iz vseh njegovih obklopov.

Washington, 13. marcija. Na željo predsednika Arthurja je generalni pravdnik po okrožnici pozval vse okrajne pravdnike, naj natančno nadzorujejo določbe gledé izvažanja ter naj sodnijam izročé vse one, ki bi prestopili te določbe, da se zabranijo sramotni zločini.

Dunaj, 12. marcija. Dr. Grégr pobija levičarske nazore in poudarja velike pridobitve, ki so se pod sedanjo vlado dosegle gledé železnic. Slovani se bojujejo le za enakopravnost vseh narodov, levica pa zahteva, da bi Nemci gospodovali. Parlamentarizmu nikakor ne ugaja, da je državni zbor postal bojišče raznim narodnim strankam. Treba je, da se sedanja ustava zboljša, kar se dá doseči le po skupnem sodelovanju. Svoboda v avstrijskem cesarstvu bode le tedaj osigurjena, ako se narodi pomirijo. (Živahna pohvala na desnici.)

Debata se sklene; kot generalna govornika se izbereta dr. Herbst in dr. Matuš. Herbst kritikuje poročilo budgetnega odseka, skuša dokazati, da svota primanjkljaja ni natančna, ker se prezirajo dodatni krediti, in preide na abstinenčno politiko. To vprašanje mu ni načelno, temveč le taktično pitanje; dostavlja, da bode vlada z večino vred levičarje vender le prisilila k abstinenčni politiki. Gledé upravne razdelitve Česke naglašja, da Nemci nikakor ne odstopijo od te terjatve, zgodi se, kar koli hoče. „Kaj bo nastalo iz stare avstrijske države?“ je patetičen konec njegovega govora. Matuš kot generalni govornik desnice krepko zavrača predgovornika.

Jutri se bode še generalni poročevalec grof Clam-Martinic ogasil; potem se bode glasovalo o pričetku specialne debate.

Dunaj, 12. marcija. Minister za uk in bogočastje je predložil državnemu zboru načrt zakona, ki ureduje oskrbovanje in troške verskega pouka na javnih ljudskih in srednjih šolah in na učiteljskih pripravnicah.

Berolin, 12. marcija. Bismarck je dospel zopet sém.

Rim, 12. marcija. Časniki se razgovarjajo o možnosti ministerske krize vsled sedanje parlamentarične situacije. — Princ Leopold Bavarski je s svojo soprogo odpotoval; avstrijski in bavarski poslanec s soprogo ter mnogo odličnih dostojanstvenikov poslovilo se je na kolodvoru od visocih gostov.

Pariz, 12. marcija. „Agence Havas“ javi, da je kolona generala Négriera naskočila v nedeljo dva forta blizo Jen-Dinha in ju srečno dobila v oblast. Samo jeden častnik je padel. Kolona generala Briéra je v ponedeljek brez boja dospela v Ši pri Duongu, šla 11. t. m. čez kanal Rapides in preskrbela zvezo z Négrierom. Bajse se Kinezi mislijo pomakniti nazaj, ker menijo, da so jih francoske kolone obkolile.

London, 12. marcija. Gladstone se uže bolje počuti.

Kahira, 11. marcija. Iz Suakima se brzojavi danes ob 8. uri zvečer: Pri selu Zareba, katerega sta zasedla dva polka, pričelo se je streljanje s puškami. Ostali angleški vojaki so kar nenadoma odšli proti Zarebi, general Graham in Stewart z njimi. V Suakimu ostalo je za varstvo 80 topničarjev, 650 mornarjev in mornarskih pešcev ter 600 Egipčanov. Osman Digma ima baje 8000 mož zbranih.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 13. marcija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	79·85
» » » » srebro	80·85
Zlata renta	101·95
5% avstr. renta	95·25
Delnice narodne banke	845·—
Kreditne delnice	322·40
London 10 lir sterling	121·45
Srebro	—·—
20 frankovec	9·62
Cekini c. kr.	5·70
100 drž. mark	59·20

Tuji.

Dne 11. marcija.

Pri Maliči: Windt, fabrikant iz Prage. — Zukowitz in Fernau, trgovca; Morawetz, potovalec; Salmhofer, nadzornik bank. podružnice, vsi z Dunaja.
Pri Slonu: David, trgovec iz Kološvara. — Dr. Brodi s soprogo z Reke. — Töpfer in Petsche, trgovca iz Linca. — Rakoše, župnik iz Buče. — Mlekuž, trgovec iz Stare Materije.
Pri Južnem kolodvoru: Rosger, kletár iz Maribora. — Seč, posestnik z Vidma.
Pri Avstr. carji: Prebil, zasebnica iz Celja.

Umri so:

Dne 12. marcija. Fran Brezovnik, 45 l., kron. jetika, in Janez Dolinšek, 54 l., kron. črevesna jetika, oba kaznenca na Gradu.
Dne 13. marcija. Ana Zorc, žganjeprovalčeva hči, 8 mes., Rimska cesta št. 17, osepnice.

Tržne cene.

V Ljubljani, 12. marcija: Hektoliter banaške pšenice velja 8 gld. 12 kr., domače 7 gld. 96 kr.; ječmen 5 gld. 20 kr.; reš 5 gld. 85 kr.; ajda 5 gld. 58 kr.; proso 5 gld. 58 kr.; turšica 5 gld. 53 kr.; oves 3 gld. 25 kr.; 100 kilogramov krompirja 3 gld. 38 kr.; leča hektol. po 9 gld., bob 9 gld., fižol 10 gld. — Goveja mast kilo po 1 gld. 4 kr., salo po 88 kr., špeh po 60 kr., prekajen po 72 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 62 kr., telečjega 60 kr., svinjina 64 kr., drobniško po 38 kr. — Piške po 55 kr., golobi 18 kr.; 100 kilo sena 2 gld. 23 kr., slame 2 gld. 5 kr. Sežen trdih drv 7 gld. 50 kr.; mehkih 4 gld. 50 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišču), 24 gld., belo 20 gld.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v ram	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
11. marcija	7. zjutraj	735·11	+ 8·6	jzp. sl.	obl.	
	2. pop.	735·56	+13·1	jzp. zm.	»	0·00
	9. zvečer	736·86	+ 9·2	jzp. sl.	»	

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

▼ Ljubljani

se dobivajo vedno vse!

knjige društva sv. Mohorja

in tudi sledeče knjige:

Cimperman, Pesni. 60 kr.
Decker, Fizika in kemija. 70 kr.
Filipović, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.
Haderlap, Tisoč in ena noč. V snopičih po 20 kr.
Kačić-Miošić, Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.
Klaić, Lehrgang der kroatichen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 28 kr.
— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.
Kosec, Krščansko-katoliško nraoslovje. 1 gld. 20 kr.
Lapajne, Fizika za ljudske šole. 25 kr.
Orožen Val, Spisi. 60 kr.
Padar, Zakon in žena. 40 kr.
Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vežan 85 kr.
— Slovenski spisovnik. Svetovalec v vseh pisarskih opravilih. Vež. 90 kr.
Razlag J. R., dr., Pesmarica. 60 kr., vež. 80 kr.
Slomšek A. M., Zbrani spisi. I. knjiga: Pesni. 90 kr.
— Zbrani spisi. II. knjiga: Basni, prilike in povesti. 1 gld. 20 kr.
— III. knjiga: Životopisi. 1 gld. 30 kr.
Smid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.
Tomšič, Dragoljubci. 45 kr.
— Peter Rokodelčič. Vež. 45 kr.
Vraz Stanko, Izabrane pjesme. 1 gld. 80 kr., elegantno v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.
Žnidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.